

به نام خداوند جان آفرین



دانشگاه علوم پزشکی لرستان

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی  
فرم طرح دوره برای دروس (ترکیبی، حضوری، و مجازی)

(برای یک دوره درس کامل، برای مثال: 17 جلسه‌ی دو ساعته برای یک درس دو واحدی)

اطلاعات کلی درس:

نام دانشکده: پرستاری و مامایی خرم آباد

گروه آموزشی: پرستاری نام درس: پرستاری بزرگسالان و سالمندان 1 مبحث اختلالات گوارشی،

تعداد واحد: 25 / 1 نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: مفاهیم پرستاری، دارو شناسی زمان برگزاری کلاس: روز: دوشنبه ها ساعت: 8-10 کلاس شماره 3

مشخصات مدرسان درس:

نام و نام خانوادگی	تخصص	گروه آموزشی	تلفن همراه	سهم مدرس از درس (%)
استاد مسؤل* دکتر شورانگیز بیرانوند	دکترای پرستاری	داخلی-جراحی		60%
سایر مدرسان* دکتر فاطمه محمدی پور	دکترای پرستاری	داخلی-جراحی		40%

\* استاد مسؤل درس فردی است که در سیستم مدیریت آموزش سما (هماوا) درس به او اختصاص داده می‌شود و وظیفه نظارت بر روند درس و تکالیف دانشجویان را بر عهده دارد. سایر مدرسان، همکار در ارائه درس هستند که بر اساس این طرح درس، مسئولیت بخشی از درس را بر عهده دارند.

اطلاعات فراگیران:

مقطع و رشته‌ی تحصیلی: ترم سوم پرستاری تعداد: 36 نفر

**شرح دوره (درس):** معرفی مختصری در حدود 250 تا 300 کلمه در مورد این درس بنویسید. دقت کنید معرفی شما موارد زیر را شامل شود:

سیستم گوارشی (GI) مسئول خوردن، هضم و جذب مواد غذایی و دفع محصولات زایدی است که مصرف شده اند. این سیستم شامل لوله گوارش (لوله پیوسته ای که از دهان شروع و به مقعد ختم می شود) و ارگانهای فرعی (کبد، کیسه صفرا و پانکراس) می باشد. هرگونه ناراحتی و اختلال در این مسیر می تواند تاثیر زیان آوری بر مصرف غذا و مایعات داشته باشد و بنابراین سلامت عمومی و احساس خوب بودن را به خطر بیندازد. این درس شامل اختلالات تغذیه ای، گوارشی است که ضمن تدریس این دروس به دانشجویان کمک می شود آموخته های خود را با آموخته های قبلی تلفیق نموده و از نظریه ها و مفاهیم پرستاری و مهارتهای تفکر خلاق هنگام کاربرد فرایند پرستاری در مراقبت از مددجویان بزرگسال و سالمند بهره ببرد. ارائه درس عمدتاً به شکل سخنرانی توأم با پرسش و پاسخ خواهد بود. 10 دقیقه اول هر جلسه به پرسش و پاسخ در مورد جلسه قبلی پرداخته می شود تا هم مروری بر مطالب قبلی صورت گرفته باشد و هم ارزیابی میزان یادگیری دانشجویان به شکل مستمر فراهم شود. در 10 دقیقه پایان درس نیز یک کوئیز 5 سئوالی در

مورد مطالب ارائه شده برگزار خواهد شد که پاسخ به آنها نیازمند توجه به مطالب و مثالهای گفته شده در ضمن درس است.

**توانمندی‌ها یا فعالیت‌های مورد انتظار از فراگیران در پایان درس:**

- (1) تدوین برنامه. مراقبت از بیمار با اختلالات سیستم گوارشی
- (2) . آموزش به بیمار و خانواده بیمار با اختلالات سیستم گوارشی
- (3) . کسب دانش جدید و تلفیق با آموخته های قبلی در خصوص اختلالات سیستمهای بدن

**اهداف کلی درس:** (توجه داشته باشید محتوایی که به عنوان منبع آزمون به دانشجویان معرفی می‌شود، باید اهداف درس را پوشش دهد و آزمون نهایی دانشجویان نیز باید با اهداف درس مطابقت داشته باشد).

#### **الف) در حیطه شناختی:**

- 1) ساختار و عملکرد ارگانهای لوله گوارش را توضیح دهد و فرآیندهای مکانیکی و شیمیایی دخیل در هضم و جذب غذا و دفع محصولات زاید را تشریح کند.
- 2) برای بیمارانی که تحت آزمونهای تشخیصی گوارشی قرار می‌گیرند، در مورد آمادگی، آموزش و مراقبتهای پیگیری بیمار توضیح دهد.
- 3) بیماریهای مختلف مری و تظاهرات کلینیکی و درمان آنها را بداند و از فرایند پرستاری بعنوان یک چارچوب کاری برای مراقبت از بیماران با بیماریهای مری استفاده کند.
- 4) اهداف لوله گذاری گوارشی و مراقبت از بیماران با این درمانها را توضیح دهد.
- 5) معیارهای پرستاری مورد استفاده برای پیشگیری از عوارض TPN (تغذیه کامل وریدی) را شرح دهد.
- 6) از فرایند پرستاری به عنوان چارچوبی برای مراقبت از بیماران با گاستروستومی استفاده کند.
- 7) علت شناسی، تظاهرات بالینی و درمان گاستریت حاد، گاستریت مزمن و زخم پپتیک را مقایسه کند.
- 8) مداخلات پرستاری برای بیمارانی که جهت اختلالات معدي تحت جراحی قرار می‌گیرند را توضیح دهد.
- 9) انتریت ناحیه ای و کولیت زخمی را بر اساس پاتوفیزیولوژی، تظاهرات بالینی، ارزیابی تشخیصی و درمان طبی مقایسه کند.
- 10) از فرایند پرستاری به عنوان چارچوبی برای مراقبت از بیماران با بیماریهای التهابی روده استفاده کند.
- 11) مسئولیتهای پرستار را در بر آوردن نیازهای بیماری که تحت جراحیهای روده قرار می‌گیرد، توصیف کند.
- 12) مراقبت های پرستاری در تومورها و سرطان روده، هرنی، دیورتیک ول روده، انسداد روده، سندرم روده تحریک پذیر، تروماهای روده، تروماهای روده را بر اساس فرایند پرستاری شرح دهد
- 13) مراقبت های پرستاری در هموروئید، کیست پایلونیدال، فیشرآنال، سرطان آنورکتال، آبسه رکتال، یبوست و بی اختیاری مدفوع را بر اساس فرایند پرستاری شرح دهد.
- 14) مراقبت های پرستاری در اختلالات کبد، کیسه صفرا (انواع هپاتیت، آبسه کبد، سرطان کبد، کله سیستیت و سرطان کیسه صفرا) را بر اساس فرایند پرستاری شرح دهد.
- 15) مراقبت های پرستاری در اختلالات پانکراس (انواع پانکراتیت، صدمات و سرطان پانکراس) را بر اساس فرایند پرستاری شرح دهد

#### **ب) در حیطه عاطفی:**

- 1) به پیگیری و مراقبت از بیماران با اختلالات گوارشی توجه کند.

ج) در حیطه روانی حرکتی:

- 1) در پرسش و پاسخ کلاسی در رابطه با بیماری شرکت می نماید.
- 2) در وقت تنظیم شده در کلاس می ماند و از کلاس خارج نمی شود.

**تعیین سهم و نقش دو جزء حضوری و الکترونیک:**

1. 20 درصد به صورت آنلاین برگزار خواهد شد.

**آیا امکان برگزاری تمامی جلسات درس را به شکل حضوری دارید؟**

بله ■ خیر □

در صورتی که پاسخ شما خیر است، نیازمند استفاده از بستر کلاس آنلاین هستید. اطلاعات کلاسهای حضوری (شامل دو جلسه فوق) را در جدول موجود در انتهای همین سند تکمیل کنید. و برای مابقی جلسات، به فکر استفاده از بستری کلاسهای آنلاین همزمان با هماهنگی دانشجویان باشید.

**• کلاس آنلاین همزمان\***

- آیا برای درس کلاس آنلاین\* در نظر گرفته اید؟ بله ■ خیر □  
تعداد جلسات مد نظر: 1 جلسه

اطلاعات کلاس‌های مورد نظر را در جدول انتهای طرح درس تکمیل کنید  
 \* منظور از کلاس آنلاین، کلاس برخه همزمان است که مدرس و دانشجویان با استفاده از سامانه (مثلاً اسکای‌روم) در زمان تعیین شده در کلاس مجازی حضور می‌یابند.

نحوه ارزشیابی دانشجو و سهم هر کدام از فعالیت‌های مختلف دانشجو:  
 پیشنهاد می‌شود که حدود ده نمره از کل نمره دروس نظری، به امتحان پایانی اختصاص داده شود و مابقی به سایر فعالیت‌ها اختصاص یابد.

ردیف	فعالیت	نمره از 8/5
1	انجام تکالیف در سامانه مدیریت یادگیری	2
2	شرکت در گفتگو یا فوروم	
3	حضور فعال در کلاس‌های مجازی آنلاین یا حضوری	
4	ارزشیابی مستمر	2
5	امتحان پایان ترم	4/5
6	سایر (نام ببرید)	

نوع آزمون:  
 تشریحی ■ پاسخ کوتاه ■ چندگزینه‌ای ■ جور کردنی  
 صحیح- غلط ■ سایر موارد (لطفاً نام ببرید):

پیشنیازهای یادگیری:

آناتومی و فیزیولوژی سیستم گوارشی  
 داروهای موثر بر سیستم گوارش

قوانین و مقررات کلاس (در جلسات آنلاین و جلسات آنلاین به تفکیک):  
 ارائه تکالیف تا پایان زمان برگزاری آزمون پایان ترم خواهد بود و بعد از آن به هیچ عنوان تکلیفی تحویل گرفته نمی‌شود.  
 • مراجعه به منابع آموزشی، مطالعه و حضور در کلاس با آمادگی و جواب به سوالات مهم تا دو نمره خواهد داشت.

شیوه‌ها یا استراتژی‌های تدریس:

سخنرانی ■ سخنرانی برنامه ریزی شده □ پرسش و پاسخ ■ بحث گروهی □ یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL) ■ یادگیری مبتنی بر تیم (TBL) □ سایر موارد:

منابع درس:

1- آیا کتاب خاصی برای معرفی به دانشجویان به عنوان منبع درسی در نظر دارید؟  
 بله ■ خیر □  
 در صورت وجود جدول زیر را تکمیل کنید:

صفحات و فصل‌های مشخص شده برای آزمون	مشخصات کتاب شامل عنوان، نویسندگان، مترجمین، انتشارات، سال و نوبت چاپ
فصل اختلالات گوارشی	1. Smeltzer SD, Bare B. Brunner and Suddarth Textbook of Medical Surgical Nursing 2018
تمام کتاب بجز مبحث بیماری‌های دهان و دندان	برونر سودارث. پرستاری بیماری‌های گوارشی. ترجمه ناهید دهقان نیری. تهران: اندیشه رفیع، 1400

2. آیا مقاله خاصی برای معرفی به دانشجویان به عنوان منبع درسی در نظر دارید؟  
 بله  خیر   
 در صورت وجود مشخصات کامل مقاله را بنویسید.

4. آیا برای درس خود اسلایدهای مباحث را نیز ارائه می‌دهید؟  
 بله، تمام مباحث  بله، برخی از مباحث  خیر

5. در صورتی که در نظر دارید محتوای دیگری (مانند کتاب، جزوه و ...) را به عنوان منبع مطالعه بیشتر (و نه به عنوان منبع اصلی آزمون) به دانشجویان معرفی کنید، مشخصات کامل آن را ذکر کنید (در صورتی که این محتوا کتاب یا منبعی نیست که دانشجویان در دسترس دارند، فایل آن را نیز برای ارائه در سایت، ضمیمه نمایید).  
 1. جزوه بیماریهای کبد؛ پانکراس و مجاری صفراوی

### تکالیف و پروژه‌های دانشجویان:

#### • پروژه پایان ترم:

آیا برای درس خود پروژه پایان ترم در نظر گرفته‌اید؟ بله  خیر

#### • تکالیف طول ترم

برای تنظیم تکالیف توجه کنید که زمان شروع ترم از زمان بلوک حضوری است و تا ده روز مانده به امتحانات پایان ترم ادامه دارد. لطفاً به تقویم تحصیلی نیم سال توجه کرده و زمان‌بندی مناسبی در تکالیف درس خود لحاظ نمایید.

شماره	عنوان تکلیف	شرح تکلیف
1	معرفی کیسهای مبتلا به اختلالات گوارشی	در این تکلیف بر اساس کیس واقعی ارائه شده؛ سوالات مرتبط با کیس پاسخ داده شوند و سپس یک برنامه مراقبتی بر اساس فرایند پرستاری برای بیمار طراحی گردد.

#### خودآزمون‌ها

1. آیا برای درس خودآزمون در نظر گرفته‌اید؟ بله  خیر   
**سایر فعالیت‌های یادگیری:**

در سامانه نوید امکان تعریف کلاس مجازی، اتاق بحث غیرهمزمان (فروم) و گفتگوی برخپ همزمان (چت) وجود دارد. در صورت تمایل به استفاده از این امکانات موارد زیر را تکمیل نمایید:

- آیا برای درس اتاق بحث در نظر گرفته‌اید؟  
 بله  خیر

موضوع (های) بحث:  
 1- جراحیهای چاقی

- آیا برای درس گفتگوی همزمان در نظر گرفته‌اید؟  
 بله  خیر

#### توضیحات مهم:

- هر جلسه را می‌توان به صورت آفلاین و یا آنلاین برگزار کرد.
- در صورت انتخاب جلسه به صورت آفلاین، بارگذاری محتوای چندرسانه‌ای مربوط به جلسه، به عنوان استاندارد پایه محسوب می‌گردد و استاد درس می‌تواند علاوه بر آن از سایر ماژول‌های جلسات آفلاین نیز استفاده نماید. بنابراین، می‌توانید نسبت به علامت‌گذاری بخش ماژول جلسات آفلاین در ستون مربوطه اقدام نمایید.

#### جدول زمان‌بندی ارائه مباحث یا موضوعات درس:

مدرس	ساعت برگزاری	فعالیت‌های تکمیلی جلسات آفلاین			شیوه ارائه جلسه			عنوان بحث یا موضوع	تاریخ	ردی ف
		گفتگ و	تکلی ف	خودآزو ن	آفلای ن	آنلای ن	حضور ی			
دکتر محمد	8-10	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	مرور ی بر فیزیولوژی و آناتومی	14/11/30 02	1

ی پور								سیستم گوارشی و تستهای تشخیصی		
// //	8-10	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	سوء تغذیه و انواع روشهای تغذیه ای و فرایند پرستاری مربوطه	14/12/07 02	2
// //	8-10	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	تظاهرات بالینی، پاتوفیزیولو ژی و درمانهای طبی و جراحی مددجویان مبتلا به اختلالات مری (دیسفاژی ، آشلازی، ریفلاکس، فتق، کانسر مری، صدمات شیمیایی وفیزیکی مری) و ساماندهی مراقبت از این بیماران	14/12/14 02	3
// //	8-10	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	تظاهرات بالینی، پاتوفیزیولو ژی و درمانهای طبی و جراحی مددجویان مبتلا به اختلالات معدده ( گاستریت، زخم پپتیک و کانسر معدده) و ساماندهی مراقبت از این بیماران	14/12/21 02	4
// //	8-10	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	تظاهرات بالینی، پاتوفیزیولو ژی و درمانهای طبی و جراحی مددجویان مبتلا به اختلالات روده کوچک و بزرگ) اسهال، یبوست، اختلالات حاد التهابی روده) و ساماندهی مراقبت از این بیماران	14/01/20 03	5

// //	8-10	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	تظاهرات بالینی، پاتوفیزیولو ژی و درمانهای طبی و جراحی مددجویان مبتلا به اختلالات روده بزرگ (اختلالات مزمن التهابی روده، انسداد روده و کانسر های روده) و ساماندهی مراقبت از این بیماران	14/01/27 03	6
// //	8-10	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	تظاهرات بالینی، پاتوفیزیولو ژی و درمانهای طبی و جراحی مددجویان مبتلا به اختلالات آنورکتال (فیشر، فیستول آنال ، هموروئید، پیلونیدال کیست) و ساماندهی مراقبت از این بیماران	14/02/03 03	7
// //	8-10	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	سامان دهی مراقبت از مددجویان مبتلا به اختلالات کبد ( سرطان ، آبسه کبد، پیوند کبد، آمیلوئیدوزی س و ویلسون)	14/02/10 03	8
// //	8-10	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	سامان دهی مراقبت از مددجویان مبتلا به اختلالات کیسه صفرا	14/02/17 03	9
// //	8-10	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	سامان دهی مراقبت از مددجویان مبتلا به اختلالات پانکراس	14/02/24 03	10